Τὸ συγγραφεα; Τὸ ἔργο του; καὶ ποιός κοιτάζει τέτοια μικρολοΐδια ; Τὸν ἄνθρωπο ! τὸν Κώστα, τὸ Γιαννη, τὸ Δημήτρη. Αὐτὸν κοιτάζουμε, αὐτὸν ποὺ μᾶς ἀνέβασε τὸ νοῆκι ! Μὰ θὰ τοῦ μιλήσεις ; — μάλιστα ! Θὰ σὲ στραφεῖ ἄγρια καὶ θὰ σοῦ πετάξει ἕνα : «Δὲ μὲ σκοτίζουνε ἐμένα ὀνόματα καὶ φῆμες. Ἐγὼ δὲ λιβανίζω οὔτε τὸ Θεό μου σ' αὐτὴ τὴν περίστασι Τί τάχα πῶς εἶναι Αὐτός ;»

Πῶς εἶναι *Αὐτός* ; μὰ μήπως δά, ἂς τὸ ποῦμε κι ἀλλιῶς, δὲ φτάνει κάποτε νἆναι *Αὐτὸς* γιὰ νὰ σ' ἀκονίσει τὴ γλῶσσα; Τάχα κοντὰ στὴν προσωπικὴ ἀμάχη δὲν μπορεῖ νὰ βάλουμε καὶ τὸ σκουληκάκι τοῦ φθόνου ;

Ἀνάποδοι σ' ὅλα μας ! φαμφαρόνοι καὶ λογάδες, κ' ὕστερα σὲ μιὰ στιγμὴ φαίνεται ὅλη μας ἡ προστυχιὰ καὶ τὸ κουτσαβάκικο νταηλίκι. Κι αὐτὸ πάντα μπρὸς στὸ ἀνώτερό μας καὶ στὸν πιὸ τρανό. Ἔτσι, ἢ ποὺ λιβανίζουμε ὅποιον ἔχουμε ἀνάγκη ἢ ποὺ πετσοκόβουμε μὲ τὸν μπαλτᾶ ἐκεῖνον ποὺ μᾶς ἄγγιξε στὸ φέσι. Φαμφαρόνοι καὶ λογάδες ! ὅλοι θέλουμε νὰ φτάσουμε ψηλά,—ὅλοι μαζὶ συφωνοῦμε καὶ ξεκινοῦμε γιὰ μιὰ Ἰδέα. — Ἀγαπημένοι καὶ μονιασμένοι προχωροῦμε, σὰν ἀδέρφια ὁμόβουλα καὶ φιλότιμα τρέχουμε πλάϊ πλαϊ. Μὰ μαύρη του μοῖρα ποὺ θὰ φανεῖ πῶς μᾶς ξεπερνᾶ, φείδια γινόμαστε καὶ τονὲ ζώνουμε καὶ τὸν κάνουμε καὶ βλαστημᾶ τὴ στιγμὴ ποὺ πρωτόφτανε στὸ σκοπὸ αὐτός !

Κριτικὴ ἀμερόληπτη ; καὶ ποῦ βρέθηκε ; Μόνο φθόνος καὶ προσωπικὸ πάθος. Τίποτε ἄλλο.

Γι' αὐτὸ σὰν ἕνας Ρωμιός, σὰν κ' ἐμένα, ποὺ δὲν κάθεται στὴν Ἀθήνα, τύχει καὶ παρακολουθήσει τὶς ἐφημερίδες αὐτὲς τὶς μέρες —σίγουρα θὰ πειστεῖ, πῶς πιὸ πρόστυχοι καὶ πιὸ γελοῖοι συγγραφεῖς δὲν εἶναι ἄλλοι ἀπὸ τοὺς Ρωμιοὺς — κι ἀθέλητα τότε θὰ πάει ὁ νοῦς του στὸν Εὐριπίδη καὶ στὸ Σοφοκλῆ, κ ἀθέλητα τὰ μάτια του θ' ἀναζητήσουνε τὸν Παρθενῶνα. Βλέπετε, δὲ φταῖμε μεῖς !

Κάστρο (Κρήτης) 8.9.08.

ΠΑΝΩΡΙΑ

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

ΤΡΕΙΣ ΜΠΑΛΛΑΝΤΕΣ

(ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ)

Πουλιοῦνται 1 δραχμὴ ἡ καθεμιὰ στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ».

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΡΩΣΤΟΥΣ

Κωστ. Σ..... 40 χρονῶν, ἀνύπαντρος, ἀπὸ τὴν Κεφαλληνία· εἶχε ἐχηνακόκκους τοῦ σικοτιοῦ.

«Ἀπὸ τὰ πέρσυ τὸν Τρυγητὴ μοῦ παρουσιάστηκε ἕνας σφάχτης στὸ ψυχικό· ἐδῶ δεξιὰ μεριά, δέκα μῆνες ὁ πόνος αὐτὸς ἦταν συγκρατούμενος καὶ μ' ἔκαμε νὰ πέσω στὸ κρεββάτι· πυρετὸ δὲ λάβαινα ἀλλὰ σὲ κεῖνο τὸ μέρος μὲ πονοῦσε ἀκοίμητο· ἀπὸ τὸ στομάχι δὲν εἶχα καμμιὰ ἐνόχληση καὶ χώνευα καλά· ἐδῶ καὶ δυὸ μῆνες μὲ διατάξανε οἱ γιατροὶ κ' ἔπινα οὔλο γάλα».

Τωρινὴ κατάσταση.

Ὅλο τὸ δεξὶ μισοθωράκι φαίνεται ὁμαλὰ ἐξογκωμένο καὶ ὁμοιόμορφα καθὼς καὶ τὸ δεξὶ ὑποχόντρι· ἡ ἀμβλύτη τοῦ σικοτιοῦ ἀρχίζει ἕνα δάχτυλο ἀπάνω ἀπὸ τὴ ρόγα τοῦ μαστοῦ καὶ φτάνει ἕως 4 δάχτυλα κάτω ἀπὸ τὸ δεξιὸ πλεβρικὸ τόξο, κι' ἀριστερὰ ἁπλώνεται σ' ὅλο τὸ ἐπιγάστριο ἕως τὸ ἀριστερὸ τόξο σχεδόν. Ἀπὸ τὴν ἐπίκρουση καὶ ἀκρόαση τὸ δεξιὸ πλεμόνι δείχνει ἀμβλύτη ὡς τὴν κάτω γωνιὰ τῆς ὠμοπλάτης κ' ἐλάττωμα στὸ ἀναπνοητικὸ ψιθύρισμα· ὅλο τὸ δεξὶ πλεμόνι δείχνει πιασμένο πρὸς τὸ ἐπάνω. Ἔγινε δοκιμαστικὴ παρακέντηση κ' ἐβγῆκε ὑγρὸ λαγαρό, πετρονέρι ποὺ λένε. Ἐγχειρίστηκε στὶς 4 τοῦ Τρυγητῆ 1908· στὸ σημεῖο τῆς παρακέντησης, δηλ. στὸ ὄγδοο μεσόπλευρο διάστημα κατὰ τὴν πισινὴ μασχαλικὴ γραμμὴ ἔγινε ἡ τομή· ἔγινε ξέκομα τῆς ὄγδοης πλευρᾶς, κόψιμο τῶν μεσοπλέβρων μυῶν, τοῦ ὑποζωκότα, τοῦ διαφράγματος κ' ἔτσι ξεσκεπάστηκε τὸ σικότι στὸ μέρος ποὺ ἦταν γινομένη ἡ φούσκα τοῦ ἐχινόκοκου· πιάστηκαν μὲ τσιμπίδες μαζὶ τὸ διάφραγμα καὶ ὁ ὑποζωκότας γιὰ ν' ἀποφύγωμε τὸν ἀεροθώρακα καὶ τὸ νεροθώρακα κι' ἀνοίξαμε τὴ φούσκα τοῦ ἐχινόκοκκου· ξεχύθηκε ὑγρὸ ἄφτονο ἴσια μὲ δυὸ τρεῖς λίτρες· ὕστερα ἐβγάλθηκε ἡ μητρικὴ φούσκα καὶ τὸ ἀδειανὸ τῆς κοιλότητας ἔμεινε ἀνοιχτὸ ἴσια μὲ κεφάλι παιδιοῦ, πωματίστηκε, διασωληνώθηκε, ράφηκαν τὰ τοιχώματα γύρω κ' ἐπιδέθηκε. Ἔφυγε στὶς 2 Σεπτεμβρίου 1908 σὲ ἀπογιατρειά.

(Ἀπὸ τὴν κλινικὴ Γερ. Φωκᾶ)

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ*)

ΤΑ ΤΡΙΑ ΝΑΦΤΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Τὰ τρία νησιά, Ὕδρα, Σπέτσες καὶ Ψαρά, πρέπει νὰ μελετηθοῦνε ξέχωρα, ὄχι τόσο γιὰ τὴν κοινοτική τους ἰδιοκυβέρνια, ποὺ ἀπάνου κάτου μοιάζει μὲ τ' ἄλλα συστήματα ποὺ εἴδαμε ὡς τώρα, ὅσο γιὰ τὸ συνεργατικὸ συντροφιασμὸ ποὺ ἐφαρμόσανε στὰ καράβια τους καὶ ποὺ χάρη του μπορέσανε νὰ μορφώσουνε τὸ περίφημό τους ναφτικό. Πρὶν ὅμως νὰ μελετήσουμε τὴν ὀργάνωση τοῦ ναφτικοῦ συντροφιασμοῦ καλὸ εἶναι νὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὴν ἰδιοκυβέρνια τους.

α'. Ὕδρα.

Στὴν ἀρχὴ οἱ Ὑδραῖοι, περιορισμένοι στὸ νησί τους, εἴτανε φτωχοὶ γεωργοί. Ἔχοντας ἔτσι λιγοστὲς ἀνάγκες κυβερνιόντκνε ἤτυχα ἀπὸ δυὸ παπάδες ποὺ φροντίζανε γιὰ ὅλα. Σιγὰ σιγὰ ὅμως, ὅσο τὸ ναφτικό τους μεγάλωνε, κι ἀρχίσανε καὶ δοσίματα νὰ πλερώνουνε καὶ νάφτες νὰ δίνουνε στὴν Τούρκικη ἁρμάδα, ἀναγκαστήκανε νὰ ὀργανώσουνε μιὰ πιὸ συστηματικὴ διοίκηση.

Μὲ τὴν προκοπὴ τοῦ ναφτικοῦ καὶ μὲ τὸ πλοῦτος ποὺ ἔφερε στὸ νησί ξεχώρισε μιὰ ἀριστοκρατία ἀπὸ *νοικοκυραίους*, δηλ. ἀπὸ κεῖνους ποὺ ἁρματώνανε καράβια μὰ δὲν ταξιδέβκνε πιὰ οἱ ἴδιοι. Ἀθρῶποι φρόνιμοι, κοσμογυρισμένοι καὶ μὲ δύναμη στὰ χέρια, εἴτανε φυσικὸ ἀφτοὶ νὰ κυβερνοῦνε στὸν τόπο. Καὶ τόντις ἔτσι ἔγινε.

Δυὸ δημογέροντες, παρμένοι ἀπὸ τοὺς νοικοκυραίους, κυβερνοῦσανε τὸ νησί, φροντίζανε γιὰ τὰ δοσίματα, γιὰ τὴν τάξη καὶ τὴν ἡσυχία τοῦ τόπου. Ὅπως καὶ σ' ὅλες τὶς ἄλλες κοινότητες, γιὰ σπουδαῖα ζητήματα, καλνούσκνε τὸ λαὸ σὲ γενικὴ συντυχιά. Μαζεβόντανε στὸν ἀβλόγυρο τῆς ἐκκλησιᾶς οἱ παπάδες, οἱ νοικοκυραῖοι κ' οἱ καπετάνοι καὶ ρωτούσανε τὸ λαὸ ποὺ στεκότανε ἀπ' ὄξω τὴ γνώμη του σ' ὅ,τι ἀποφασίζανε. Ἂν ὁ λαὸς δεχότανε, καλά, εἰδεμὴ δὲν μποροῦσε τίποτα νὰ γίνῃ. Ἔτσι κυβερνήθηκε ἡ Ὕδρα ἴσικ μὲ κοντὰ τὰ 1800. Τότες ὅμως, ἐπειδὴς ἀκολουθήσκνε ταρχὲς τοῦ λαοῦ, οἱ νοικοκυραῖοι γυρέψανε ἀπὸ τὸν Καπετὰν πασᾶ νὰ διορίσῃ ἕνα Μπέη, ὅποιονκ θέλει. Γιὰ καλὴ τύχη

*) Ἡ ἀρχὴ του στὸ 306 φύλλο.

Χτύπησε πάνου στὸ τραπέζι, μὴν ἀκούσῃ κανένας, κι ἀπὸ μέσ' ἀπὸ τὸ μαγαζὶ μιὰ νυσταγμένη φωνὴ τάποκρίθηκε «κατεβήκανε στὴν ἀκρογιαλιά, ζερβά, στὰ βραχάκια !» Κατέβηκε κι αὐτός, κατὰ πῶς τοῦ δείξανε, καὶ κεῖ σ' ἕνα βραχάκι, κοντὰ στὴ θαλασσα, εἶδε νὰ κάθουνται δυὸ πλαΐ πλαΐ, σὰν τριγονάκια· ζύγωσε κ' εἴτανε... κουκουβάγιες ! Ὁ γιατρὸς μὲ τὴ μάννα τοῦ Γιάννη μας...

— Καλὴ σπερα σας ! Ἐ καὶ σᾶς τσάκωσα πάνω στὶς γλυκάδες, δὲ μοῦ γλυτώνετε !

Ὁ γιατρὸς πῆρ' ἀμέσως σοβαρὸ ἀέρα !

— Ἀπ' τὸ Θεὸ καὶ στὰ χέρια σου ! Μὴ μαρτυρήσῃς τίποτις στὰ παιδιὰ καὶ γενῆ φονικό !

Ποῦναι τὰ παιδιά ;

— Ἀποφάγαμε κ' ἤρθαμε δῶ στὴ δροσιὰ νὰ πάρουμε τὸν καφέ μας, μὰ ἡ Μαριὼ ἔγειν' ἄμωρη· οὔτε καφὲς οὔτε τίποτα ! Πῆγε ὁ Γιάννης μου νὰ τὴ βρῇ μὰ κόλλησε καὶ κεῖνος...

— Κι ὁ Κώστας :

— Ὁ Κώστας πῆγε νὰ ρίξῃ μιὰ πετονιὰ παρέκει, ποῦναι μιὰ μεριὰ κατάλληλη... Δόξα σοι ὁ Θεός ! Νὰ την ἡ Μκριώ, μᾶς ἔρχεται...

Νὰ μὲ συμπαθᾷς, κυρούλα μ', τ' ἄργησα κομάτι ! Μεθυσμένος ὁ πατέρας ἔχυσε νερὸ στὴ φωτιὰ καὶ μοῦ τὴν ἔσβυσε. Ὅσο νἀνάψῃ ξανὰ πέρασ' ἡ ὥρα. Ποιός κοτάει νὰν τοῦ μιλήσ' !

— Ἐ σὰν εἶν' ἔτσι, συχωρεμένη νἆσαι Μαριώ ! Νὰ δοῦμε τί καφὲ μᾶς ἔκανες ..

— Καλὸς εἶναι, καλός ! —εἶπ' ὁ γιατρὸς ρουρῶντας θεριακλήδικα τὸν καφέ του.

— Ὁ κὺρ Γιάγκος πῆγε νὰ βρῇ τὸν Κωστάκη.

— Δὲ μᾶς μιλᾷς, βρὲ Μαριώ ; τί κάνει ὁ ξάδερφός σου ; τὴ ρώτησ' ὁ Θόδωρος.

— Μπᾶ ! Ἐδῶ εἴσουνε, κὺρ Θόδωρε, καὶ δὲ σὲ εἶδα ; Καλὴ σπέρα !.... Ὁ ἔρμος ὁ ξάδερφός μου ἔχει ζίστη ἀπόψε καὶ πονοκέφαλο, πάει νὰ σπάσ' τὸ ξερό τ' !

— Βρὲ Μαριὼ—εἶπ' ὁ γιατρὸς - δὲν ἔχεις ἀπὸ κεῖνα τὰ σκονάκια ποὺ σοῦδωσα ; εἶχες καὶ σὺ πονοκέφαλο τὴν ἄλλη βδομάδα...

Ἔχω γιὰ δυὸ τρία ! Κάνει νὰν τοῦ δώσω ;

— Δόσ' του, βέβαια ! Κάθε ὥρα μιά...

— Πάω νὰν τοῦ δώσω !

Παράτησε χάμου τὸ δισκάκι μὲ ποτήρια νεροῦ, ποὺ βαστοῦσε, κ' ἔτρεξε μὲ προθυμία σπίτι της· ἡ κυρία Σεβαστὴ τὴν κοίταζε, καθὼς ἔφευγε, μάλληθινὸ καμάρι μάννας...

— Πονετικὸ κορίτσι, τὸ καϋμένο, ἀγαθὸ καὶ πρόθυμο γιὰ ὅλους· ὅμοια μὲ τὴ μορφή της εἶναι κ' ἡ ψυχὴ—μουρμούριζε, σὰ νὰ μιλοῦσε μοναχή της.

— Ὤχ ἀδερφὴ καὶ σύ ! -εἶπ' ὁ γιατρὸς θυμωμένος—ξέρεις πῶς ἔπαθες ψύχωση μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι ; παινέματα μπροστά του, χάδια, καλοπιάσματα, τ' εἶν' αὐτά ! Πᾷς νὰ τὸ χαλάσῃς καὶ καλὸ νἄτανε !

— Ὤς τόσο δὲ σοῦ λείπουν οἱ κακίες, γιατρέ μου !

— Ξέρω τί σοῦ λέω γώ ! Θὲς νὰ χαλάσῃς ἕνα χωριάτη,παίνεσέ τον ἢ καλόπιασ τον· ἀμέσως θὰ σηκώσῃ κεφάλι !

— Μὰ δὲ μοῦ λές, γιατρέ μου, μπᾶς καὶ νόμισες πῶς θὰ τὴν κάνω νύφη τὴ βλαχοπούλα ; Ὅσο μένουμε δῶ καὶ μοῦ κάνει τὴ δουλιά μου, πρόθυμη πάντα κ' εὐγενικιά, δὲν μπορῶ νὰ μὴν τῆς καλομιλήσω, νὰ μὴν τὴ παινέσω ! Θἄμαν ἀχάριστη. Σὰ φύγουμε πάλε θὰ τῆς δώσω τὸ ρεγάλο της μὲ τὸ παρκπάνω. Δὲν ἔχει ἄλλο ! Τί χαλάσματα μοῦ ψαλλολειτουργᾷς αὐτοῦ ;

— Καλὸ παιδάκι μου, καλό ! Θὰ ξυπνήσῃς μιὰ μέρα κουρεμένη καὶ θὰ δῇς τὸ μάστορή σου !

— Δὲ σὲ ξεσυνερίζουμαι !

— Δὲ λὲς τίποτα καὶ σύ, βρὲ Θόδωρε ; θαρρῶ